

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel. 8 706 62 008, el. p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Orgstatyba“	2018-06-13	Nr. (30.2)-A4-5647
UAB „Žvanga“		
UAB „GJ Magma“	Į 2018-04-11	Nr. 135

Vilniaus rajono savivaldybės administracijai
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie
Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus
departamentui
Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Vilniaus skyriui

Kopija
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Vilniaus regiono aplinkos apsaugos
departamentui

ATRANKOS IŠVADA DĖL IŠTEKLIŲ GAVYBOS PAŠILIŲ SMĖLIO IR ŽVYRO TELKINIO NAUJAME PLOTE VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

UAB „Orgstatyba“, Šilutės pl. 25, Klaipėda, LT-95107, tel. 8 46 341915, faks.: 8 46 341916, el. p. info@nts.lt.

UAB „Žvanga“, Kirtimų g. 61A, Vilnius, LT-02244, tel. 8 5 2641261, tel. 8 686 58346, faks.: 8 5 2642497, el. p. zvanga@gmail.com.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

UAB „GJ Magma“, Vaidevučio g. 18, Vilnius, LT-08402, kontaktinis asmuo: inžinierius – ekologas Edvardas Grecius, tel. 8-5-2318178, faks.: 8-5-2784455, el. p. gjmagma@gmail.com.

3. Planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo atlikimo teisinis pagrindas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį, nurodant šio įstatymo 2 priedo punktą (-us).

Atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 2.4. papunkčio nuostatomis.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta.

Vilniaus rajono savivaldybė, Riešės seniūnija, Palaukinės kaimas.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas.

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – išteklių gavyba Pašilių smėlio ir žvyro telkinio naujame plose. PŪV numatoma vykdyti Palaukinės k., Riešės sen., Vilniaus r. sav. Vilniaus rajono

savivaldybės teritorijos bendrajame plane, naudingųjų iškasenų ir jų naudojimo galimybių brėžinyje, planuojamo naudoti ploto didžioji dalis rodoma kaip parengtiniu detalumu išžvalgyti Pašilių žvyro telkinio ištekliai. Planuojamas kasybai naudoti plotas apima 6,6 ha. Naudingieji ištekliai buvo apčiuoti kiek didesniame (7,78 ha) plote, tačiau nepilnai 1,3 ha išteklių naudojimo buvo atsisakyta, kadangi šis plotas patenka į miško žemę, kuri Vilniaus rajono bendrajame plane nėra pažymėta kaip naudingųjų iškasenų teritorija. Išvežant produkciją iš planuojamo naudoti ploto bus naudojamos jau anksčiau sukurtos kelių infrastruktūra. Pradžioje produkcija bus gabenama vietinės reikšmės žvyrkeliu (apie 800 m), kuriuo pasieks magistralinį kelią Vilnius – Utena (Nr. A14). Vietinės reikšmės išvežimo žvyrkelio atkarpa iki magistralinio kelio bus sustiprinta ir pritaikyta sunkiasvorės technikos judėjimui. Kitokie inžineriniai tinklai karjere nėra reikalingi (*Informacijos atrankai dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV atranka) II skyriaus, 4 punktas*).

Pašilių smėlio ir žvyro telkinio naują plotą planuoja eksploatuoti du ūkio subjektai. Numatomos bendros gavybos apimtys sieks 100 tūkst. m³/metus. Planuojama, kad kiekviename kasybos sklype bus iškasama po 50 tūkst. m³/metus, šiam produkcijos kiekiui pervežti bus reikalingi 2 – 3 sunkvežimiai, kurie turės padaryti iš viso 19 reisų per pamainą. Kasyba karjere planuojama vykdyti šiltuoju metų laiku (apie 9 mėnesius per metus), kadangi dalis naudingojo klodo slūgso apvandenintame sluoksnyje. Tuo tarpu, produkciją planuojama realizuoti visus metus. Technogeninei apkrovai sumažinti bus naudojami našūs šiuolaikiniai mechanizmai, kurie vienam grunto tūrio vienetui iškasti, pakrauti ir pervežti sunaudoja žymiai mažiau (daugiau nei 2 kartus) dyzelinio kuro, nei seno tipo ekskavatoriai ar sunkvežimiai. Kiekvienas iš PŪV organizatorių žaliavos gavybos ir perdirbimo procese planuoja naudoti panašius (panašaus variklio galingumo, kaušo dydžio, našumo), tačiau skirtingų gamintojų mechanizmus. Žaliava bus perdirbama (sijojama) mobiliuose sijotuvuose, turinčiuose vidaus degimo variklį ir judančiuose kartu su gavybos frontu. Sijojant žaliavą paprastai nekyla dulkių, nes apdirbamas smėlis ir žvyras turintis savaime daug natūralios drėgmės.

Prieš pradėdant nuodangos ir gavybos darbus planuojamame naudoti plote ties pietvakariniu pakraščiu, 5 m nuo išteklių apskaičiavimo ribos į vidinę pusę, link artimiausios sodybos gyvenamosios aplinkos bus pastatyta 140 m ilgio triukšmo mažinimo sienelė. Tik pastačius akustinę sienelę seks nuodangos ir kiti kasybos darbai. Pakraščio juostoje įrengus akustinę sienelę bus atliekami paruošiamieji karjerų įrengimo darbai, kurių metu bus nuimamas dirvožemis ir kiti nuodangos gruntai (priesmėlis, priemolis), kurie vėliau bus panaudojami rekultivuojant karjerą. Telkinio paviršiuje esantis dirvožemio sluoksnis, prieš atidengiant klodą bus apšėjamas žolių mišiniu, tai apsaugos jį nuo taršos ir defliacijos. Dirvožemis bus nuimamas buldozeriu ir sustumiamas į pylimus karjero pakraščiuose, išskyrus pagal akustinę sienelę. Telkinio pakraščiuose sustumtų dirvožemio pylimų aukštis sieks iki 3 m, pagrindo plotis iki 11-12 m. Iš centrinėje dalyje sustumtų pylimų, dirvožemis bus kasamas ekskavatoriumi ir kraunamas į sunkvežimius, kurie perveš jį į pakraščius. Akustinė sienelė ir dirvožemio pylimai leis sumažinti mechanizmų kasybos metu sukeltą triukšmą bei taršą kaip vizualiniai barjerai (*PAV atrankos II skyriaus, 5 punktas*).

Kiekviena įmonė planuoja kasti natūralų gamtinį smėlį ir žvyrą, kuris bus išsijojamas į keletą skirtingų frakcijų mobiliuose sijojimo mašinos. Išsijotas žvyras ir žvirgždingas smėlis bus pagrindinė įmonės produkcija, kuri bus panaudota kelių tiesimui ir remontui, įvairių statybinių užpildų ir betono gamybai, statybos darbams ir užpylimams (*PAV atrankos II skyriaus, 6 punktas*).

Abi įmonės per metus bendrai planuojama iškasti 100 tūkst. m³ smėlio ir žvyro išteklių. Dalis išteklių yra apvandenintame klode. Vanduo iš susidarysiančio telkinio nebus naudojamas gamybinėms reikmėms. Iš apvandeninto klodo iškastas smėlis ir žvyras bus pilamas į pylimus

nusausėjimui, o perteklinė drėgmė sugrįš atgal į gruntinius vandenis (*PAV atrankos II skyriaus, 7 punktas*).

Kasant smėlį ir žvyrą bei jį sijojant nesusidarys atliekų, nes viskas bus sunaudojama, o likusiais dangos gruntais bus rekultivuotas karjeras. Prie kiekvienos įmonės administracinių patalpų bus pastatytas buitinių atliekų konteineris, kurio turinį periodiškai išveš atliekas tvarkanti įmonė (*PAV atrankos II skyriaus, 9 punktas*).

Kasant smėlį ir žvyrą gamybinių nuotekų ir vandens teršalų nesusidaro. Prie kiekvienos įmonės administracinių patalpų bus pastatyti lauko tipo biotualetai, kuriuos prižiūrės tuo užsiimančios įmonės. Gavybos procese nebus naudojamos cheminės medžiagos (*PAV atrankos II skyriaus, 10 – 11 punktai*).

Dirbant karjerinei technikai susidarys oro tarša, kylanti iš vidaus degimo variklių, deginant kurą dyzeliniuose vidaus degimo varikliuose. Pagal kasybos technikos užimtumą numatomame kasybos sklype apskaičiuotas toks kuro poreikis: UAB „Orgstatyba“ – 32,5 (t/m), UAB „Žvanga“ – 29,3 (t/m). Skaičiavimai atliekami vykdant nuodangos ir gavybos darbus iš apvandeninto klodo, perdirbant žaliavą, kada darbų apimtys yra pačios didžiausios. Išmetamų dujų kiekis apskaičiuotas pagal Aplinkos ministro 1998-07-13 įsakymu Nr. 125 „Dėl teršiančių medžiagų, išmetamų į atmosferą iš mašinų su vidaus degimo varikliais, vertinimo metodikos patvirtinimo“ patvirtintą metodiką. Pagal planuojamas kuro sąnaudas, įvertinus vidutinį mašinų amžių, eksploataavimo sritį, mašinų konstrukcines ypatybes, buvo apskaičiuotos teršiančių medžiagų, išmetamų į atmosferą iš mašinų kiekis. Sudeginus apskaičiuotą dyzelinio kuro kiekį (61,8 t) į aplinką UAB „Orgstatyba“ numatomame kasybos sklype per metus pateks 6,5 t teršalų: 3,94 t anglies monoksido, 1,35 t angliavandenilių, 1,01 t azoto junginių, 0,03 t sieros dioksido ir 0,17 t kietųjų dalelių, o UAB „Žvanga“ numatomame kasybos sklype 5,86 t teršalų: 3,55 t anglies monoksido, 1,22 t angliavandenilių, 0,91 t azoto junginių, 0,03 t sieros dioksido ir 0,15 t kietųjų dalelių.

Oro taršos sklaida buvo sumodeliuota naudojant „ADMS-Urban“ (Jungtinė Karalystė) programinį paketą. Įvertinus fonines oro taršo koncentracijas, gauti modeliavimo rezultatai parodė, kad praktiškai jau ties karjero riba oro taršos koncentracijos tampa artimos foninėms koncentracijoms būdingoms kaimiškoms vietovėms t. y. KD_{10} - 10,6 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, $KD_{2.5}$ - 7,7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, NO_2 - 3,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, NO_x - 5,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, SO_2 - 2,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, C_6H_6 - 1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, CO - 0,15 mg/m^3 , O_3 - 47,3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Vienas iš neigiamų faktorių, kuris gali nežymiai veikti aplinką pradėjus smėlio ir žvyro gavybą iš sauso klodo, yra atidengto paviršiaus defliacija. Smulkiąsias daleles vėjas atplėšia nuo išdžiūvusio paviršiaus, kai jo greitis viršija 5,5 m/s. Tokių dalelių kiekis Pašilių smėlio ir žvyro telkinio naujame plote sudaro nuo 1,13 % iki 12,9 %, vidutiniškai nuo 2,81 % (smėlio klode) iki 4,65 % (žvyro klode). Tai yra nedideli kiekiai. Tačiau bet kuriuo atveju šios smulkiosios dalelės yra surištoje būsenoje, prisišliejusios prie stambesnių frakcijų ir sunkiai nuo jų atskiriamos. Palyginimui galima teigti, kad dulkėtumas nuo suartos dirvos yra kur kas didesnis nei atidengto karjero paviršiaus. Rudenį, žiemą ir ankstyvą pavasarį žemės paviršius būna drėgnas. Tuo laikotarpiu smėlis ir žvyras negali būti pustomas. Karjerų paviršius pradžiūsta tiktai gegužės – rugpjūčio mėnesiais. Palei karjero pakraštį bus pastatyta 3 m aukščio akustinė sienelė arba sustumtas iki 3 m aukščio dirvožemio pylimas, karjeras bus gilus, todėl vėjo greitis mažės sukurtoje dauboje. Pirmaisiais gavybos metais karjeras dirbs 4 – 5 m gylis dauboje (0,8 m vidutinis nuodangos pakopos aukštis + 4 m gavybos pakopa). Taigi bendras vėjo slopinimo barjeras sudarys mažiausiai 7 – 8 m. Dulkėtumui sukelti reikia didelio dalelių kiekio, jų karjere, kaip anksčiau minėta, nėra daug. Be to, jos yra prisišliejusios prie stambesnių frakcijų. Taip pat vėjo greitį ribos ir ties artimiausiomis sodybomis esanti miško juosta. Visa tai rodo, kad smėlio ir žvyro gavybos ir perdirbimo procese susidaranti tarša kietosiomis dalelėmis nėra intensyvi, gali trukti trumpai bei nesukels neigiamo poveikio aplinkai ir žmonių sveikatai. Tarša dulkėmis (kietosiomis dalelėmis,

KD) nežymiai padidės išvežant produkciją iš karjero. Numatomus kasybos sklypus eksploatuosiančios įmonės nuolatos prižiūrės išvežimo kelio atkarpą iki magistralinio kelio ir užtikrins gerą jos būklę. Sausuoju metų laikotarpiu, užsakovai periodiškai du kartus per pamainą laistys išvežimo kelio atkarpą iki plento. Tai leis sumažinti kylantį dulketumą nuo žvyrkelio dangos iki 90 procentų. Taip pat dulketumo mažinimui bus laistomi ir karjero vidaus keliai. Išvežimo žvyrkelio atkarpa bus laistoma tik natūraliu vandeniu be priedų. Išlaistomo vandens tūris per vieną kartą sudarys apie 5 – 6 m³. Sunkvežimiai išvažiuosiantys iš karjero dėl kelyje esančių posūkių ir trumpo atstumo iki plento judės nedideliu greičiu (apie 30/40 km/h). Papildomam dulketumui išvengti pervežimo metu sunkvežimių kėbulai bus dengiami tentais (*PAV atrankos II skyriaus, 11 punktas*).

Eksploatuojant karjerą nebus naudojamos papildomos cheminės medžiagos ir nesusidarys kvapo emisijos (*PAV atrankos II skyriaus, 12 punktas*).

Visi numatomuose eksploatuoti kasybos sklypuose dirbsiantys taršos šaltiniai bus mobilūs. Jiems dirbant karjere pagrindinis fizikinės taršos šaltinis bus triukšmas. Kitokio poveikio smėlio ir žvyro gavybos bei perdirbimo procesas aplinkai neturi. Akustinį triukšmą gyvenamojoje ir visuomeninėje aplinkoje reglamentuoja Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Akustinis triukšmas“. Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“. Karjeras veiks tik darbo dienomis šviesiuoju paros laiku nuo 7 iki 18 val., kai leidžiami didžiausi triukšmo lygiai gyvenamojoje aplinkoje. Prieš pradėdant vykdyti darbus karjere, neigiamo triukšmo poveikio sumažinimui, 5 m nuo planuojamo naudoti ploto pietvakarinio pakraščio į vidinę pusę, bus pastatyta 3 m aukščio ir 140 m ilgio akustinė sienelė, kuri nuo mechanizmų sklindantį tiesioginį triukšmą sumažins bent 25 dB(A). Pastačius akustinę sienelę likusioje dalyje palei karjero pakraštį bus formuojami dirvožemio pylimai, kurių aukštis sieks iki 3 m, o plotis sudarys per 11 – 12 m. Pradėjus smėlio ir žvyro gavybą bei perdirbimą, triukšmo sklaidą nuo karjero papildomai ribos vidutiniškai apie 0,8 m dangos gruntų ir 4 m aukščio gavybos pakopų šlaitai. Vėlesniais metais, gilėjant karjerui susidarys dar aukštesni gavybos pakopų šlaitai, kurie papildomai ribos triukšmo sklaidą. Visi karjero mechanizmai, vykdant gavybos darbus dirbs karjero dugne už visų išvardintų triukšmo barjerų, kurių bendras aukštis jau pirmaisiais karjero veikimo metais sieks 8 – 9 m. Kiek triukšmingesnis, nei kiti kasybos mechanizmai, mobilus sijotuvus dirbs atsitraukęs bent 50 m atstumu nuo karjero pakraščio iki jo žaliavą perdirbimui privežant krautuvu. Papildomai triukšmo sklaidą ribos miško juosta esanti ties kiekviena iš artimiausių sodybų. Triukšmo gesimas apskaičiuotas įvertinus visas smėlio ir žvyro karjero eksploatavimo procedūras nuo tos vietos, kuri arčiausiai priartėja iki artimiausios sodybos gyvenamosios aplinkos. Taip pat įvertintas atstumas už kurio triukšmo sklaida nebesiekia 55 dB(A) mechanizmams dirbant pakraščio juostoje nesant jokiems triukšmo slopinimo barjerams. Skaičiuojant triukšmo lygį artimiausios sodybos gyvenamojoje aplinkoje buvo priimama, kad visi darbų etapai bus vykdomi už akustinės sienelės sumažinančios triukšmo lygį 25 dB(A). Atskirai skaičiuota triukšmo sklaida buldozeriui nuimant dirvožemio sluoksnį ir formuojant pylimus, ekskavatoriumi nukasant dangos gruntus ir kraunant juos į sunkvežimį bei vykdant žaliavos perdirbimą visiems mechanizmom dirbant vienoje vietoje (dirbant krautuvui, sijotuvui, ekskavatoriui ir sunkvežimiui atvažiavusiam pasiimti produkcijos). Atlikti triukšmo sklaidos skaičiavimai pagal standartą LST ISO 9613-2:2004 en rodo, kad planuojamame karjere skleidžiamas triukšmas neviršys ribų nustatytų higienos normoje. Bendras suminis visų mechanizmų triukšmas artimiausios sodybos gyvenamojoje aplinkoje nuo atskirų numatomų kasybos sklypų sudarys atitinkamai 28,62 dB(A) (UAB „Orgstatyba“) ir 30,0 dB(A) (UAB „Žvanga“) ir neviršys leistino 55 dB(A). Realiai visi mechanizmai nedirbs vienoje vietoje, tačiau skaičiavimuose norima atspindėti blogiausią scenarijų. Atlikti standartu numatyti skaičiavimai, netgi prie pačių nepalankiausių sąlygų, įvertinus ir galimą suminio triukšmo poveikį

rodo neaukštą triukšmo lygį, nepavojingą gyventojų sveikatai. Šie skaičiavimai atlikti pagal patį blogiausią scenarijų, kai mechanizmai visą laiką dirba arčiausiai gyvenamosios aplinkos, nors realiai mechanizmai šalia jos dirbs tik labai trumpą laiko tarpą vykdant paruošiamuosius karjero įrengimo darbus (nuimant dirvožemį ir dangos gruntus). Artimiausių sodybų gyventojai silpnai girdės karjere dirbančius kasybos mechanizmus, tačiau pasiekiantis triukšmo lygis neturės neigiamos įtakos jų sveikatai. Triukšmo sklaidos skaičiavimai nesant papildomiems barjerams taip pat rodo, kad nuo karjero sklaidžiamas triukšmas neviršys leistinų lygių nustatytų HN 33:2011 toliau esančiose sodybose (*PAV atrankos II skyriaus, 13 punktas*).

Numatomuose kasybos sklypuose nesusidarys biologinė tarša. Lauko tipo biotualetai nuolat bus tvarkomi ir prižiūrimi tuo užsiimančių įmonių (*PAV atrankos II skyriaus, 14 punktas*).

Telkinys yra išsidėstęs neurbanizuotoje, kaimiškoje vietovėje. Artimiausia sodyba nuo numatomo naudoti UAB „Orgstatyba“ kasybos sklypo yra nutolusi 65 m, o nuo planuojamo UAB „Žvanga“ kasybos sklypo – 70 m (artimiausios sodybos gyvenamoji aplinka nuo abiejų numatomų kasybos sklypų yra nutolusi 35 m). Palei visą iškasenų išvežimo kelio atkarpą iki plento nėra nei vienos gyvenamosios sodybos. Artimiausia sodyba nuo išvežimo žvyrkelio iš planuojamo naudoti ploto yra nutolusi 125 m į šiaurę. Telkinio artimoje aplinkoje nėra jokių pramoninių, rekreacinių, visuomeninės paskirties objektų (*PAV atrankos II skyriaus, 16 punktas*).

Vertinamas plotas nepatenka į saugomas teritorijas. Artimiausia saugoma teritorija yra už 1580 m į pietryčius esantis Verkių regioninis parkas. Artimiausia „Natura 2000“ saugoma teritorija svarbi buveinių apsaugai yra Raudonoji bala, nutolusi 3,7 km į vakarus. Artimiausia „Natura 2000“ saugoma teritorija svarbi paukščių apsaugai yra Kazimieravo šlapžemės, nutolusios 11,8 km į šiaurės vakarus. Pagal Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenis nagrinėjamame plote ir artimiausioje jo aplinkoje nėra fiksuota jokių saugomų augalų ir gyvūnų rūšių buvimo faktų. Hidrografinį tinklą nagrinėjamo ploto apylinkėse sudaro už 830 m į rytus, šiaurės rytus esantis bevardis ežeras (LR upių, ežerų ir tvenkinių kadastrė Nr. 12030076). Kiek toliau, už 1,5 m į pietryčius, yra Paežerių ežeras (LR upių, ežerų ir tvenkinių kadastrė ežerui suteiktas kodinis pavadinimas R – 3 ir Nr. 12030030). Nagrinėjamame plote ir greta jo nėra vandens gręžinių išgręžtų į gilesnius vandeningus sluoksnius. Artimiausias vandens gręžinys (Nr. 59704) nuo nagrinėjamo ploto yra nutolęs 510 m į vakarus. Artimiausia vandenvietė (Nr. 3912) yra nutolusi 1,7 km į pietvakarius. Aplink šią vandenvietę nėra išskirta SAZ (*PAV atrankos III skyriaus, 23-25 punktai*).

Telkinio teritorijoje nėra žinoma jokių istorinių, kultūrinių arba archeologinių vertybių. Artimiausia saugoma kultūros vertybė yra Liubavo dvaro kelio atkarpa (unikalus objekto kodas kultūros vertybių registre – 37606), kuri nuo vertinamo ploto nutolusi 1665 m į pietryčius (*PAV atrankos III skyriaus, 28 punktas*).

Rekultivuojant iškastą plotą, derlingasis sluoksnius karjero šlaituose ir aplink susidarysiantį vandens baseiną bus pilnai atstatytas. Neapvandenintą telkinio dalį planuojama rekultivuoti į gyvenamąsias teritorijas, kuriose bus statomi mažaukščiai gyvenamieji namai (*PAV atrankos IV skyriaus, 33 punktas*).

Smėlio ir žvyro karjerai nėra degūs. Patys karjerai savaime nekelia jokios grėsmės aplinkai, dirbančiųjų ir aplinkinių gyventojų sveikatai ar nuosavybei, jei darbai vykdomi pagal parengtą telkinio išteklių naudojimo planą, nepažeidžiant darbų ir eismo saugos normų bei reikalavimų. Numatomuose kasybos sklypuose nesusidarys ir nebus kaupiamos kenksmingos atliekos. Išsiliejus kurui ar tepalams, gruntas ar vanduo bus nedelsiant surinktas, užpilamas surišančiu sorbentu ir atiduotas valymu užsiimančioms įmonėms. Įmonėse dirbantys darbuotojai bus supažindinti su darbo priemonėmis, kaip tinkamai jas valdyti ir naudotis (*PAV atrankos II skyriaus, 15 punktas*).

6. Priemonės numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti arba užkirsti jam kelią.

6.1. Telkinio paviršiuje esantis dirvožemio sluoksnis, prieš atidengiant klodą bus nuvalomas ir susandėliuojamas pylimuose bei apsėjamas žolių mišiniu, tai apsaugos jį nuo taršos ir defliacijos.

6.2. Nuimtas per paruošiamuosius karjerų įrengimo darbus dirvožemis ir kiti nuodangos gruntai (priesmėlis, priemolis), vėliau bus panaudojami rekultivuojant karjerą.

6.3. Prieš pradėdant nuodangos ir gavybos darbus planuojamame plote ties pietvakariniu pakraščiu link artimiausios sodybos gyvenamosios aplinkos bus pastatyta 140 m ilgio triukšmo mažinimo sienelė (triukšmą sumažins bent 25 dB(A)). Kaip triukšmą mažinanti priemonė taip pat bus naudojami ir dirvožemio pylimai. Triukšmo sklaidą nuo karjero papildomai ribos vidutiniškai apie 0,8 m dangos gruntų ir 4 m aukščio gavybos pakopų šlaitai.

6.4. Technogeninei apkrovai sumažinti bus naudojami našūs šiuolaikiniai mechanizmai, kurie vienam grunto tūrio vienetui iškasti, pakrauti ir pervežti sunaudoja žymiai mažiau (daugiau nei 2 kartus) dyzelinio kuro, nei seno tipo ekskavatoriai ar sunkvežimiai.

6.5. Darbai bus atliekami dienos metu darbo valandomis, nesudarant nepatogumų žmonėms poilsio metu dėl mechanizmų keliamo triukšmo.

6.6. Sausuoju metų laikotarpiu, išvežimo kelio atkarpa iki plento periodiškai (du kartus per pamainą) bus laistoma, kas sumažins kylantį dulkėtumą nuo žvyrkelio dangos iki 90 procentų. Taip pat dulkėtumo mažinimui bus laistomi ir karjero vidaus keliai. Sunkvežimiai išvažiuosiantys iš karjero dėl kelyje esančių posūkių ir trumpo atstumo iki plento judės nedideliu greičiu (apie 30/40 km/h). Papildomam dulkėtumui išvengti pervežimo metu sunkvežimių kėbulai bus dengiami tentais.

6.7. Išsiliejus kurui ar tepalams, gruntas ar vanduo bus nedelsiant surinktas, užpilamas surišančiu sorbentu ir atiduotas valymu užsiimančioms įmonėms.

7. Motyvai, kuriais remtasi priimant atrankos išvadą:

7.1. Pagal pateiktus PŪV triukšmo skaičiavimų rezultatus, buldozeriui nuimant dirvožemį numatomų kasybos sklypų pakraščiuose, artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje PŪV triukšmo lygis dienos metu sieks iki 28,7 dBA, atliekant nuodangos darbus ekskavatoriaus ir sunkvežimio suminis keliamas triukšmas artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje sieks 29,38 dBA, o suminis PŪV mechanizmų keliamas triukšmas kasant žvyrą ir smėlį, jį sijojant ir pakraunant į sunkvežimius, artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje sieks iki 30 dBA ir neviršys Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ (toliau – HN 33:2011), nustatytų ribinių dydžių.

7.2. Kasybos darbai neįtakos kvapų susidarymo.

7.3. Vadovaujantis Aplinkos ministro 1998-07-13 įsakymu Nr. 125 „Dėl teršiančių medžiagų, išmetamų į atmosferą iš mašinų su vidaus degimo varikliais, vertinimo metodikos patvirtinimo“ metodika atlikti skaičiavimai parodė, kad vykdant išteklių gavybą oro taršos koncentracijos artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje ir toliau išliks nepakitusios.

7.4. Atliekos bus tvarkomos vadovaujantis Atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytais reikalavimais, visos susidariusios atliekos bus perduodamos atliekų tvarkymo teise turinčioms įmonėms.

7.5. Atsižvelgiant į tai, kad PŪV teritorija nesiriboja ir nėra arti saugomų (artimiausia saugoma teritorija – Verkių regioninis parkas, nutolęs apie 1,58 km) bei ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų (artimiausia „Natura 2000“ teritorija – Raudonoji bala, nutolusi apie 3,7 km) teritorijų, planuojama ūkinė veikla minėtoms teritorijoms neigiamo poveikio nedarys.

7.6. PŪV teritorijoje ir jos artimoje aplinkoje nėra žinoma jokių istorinių, kultūrinių arba archeologinių vertybių. Artimiausia saugoma kultūros vertybė yra Liubavo dvaro kelio atkarpa (unikalus objekto kodas kultūros vertybių registre – 37606), kuri nuo vertinamo ploto nutolusi 1665 m į pietryčius, todėl poveikis minėtam objektui nebus daromas.

7.7. Prie kiekvienos įmonės administracinių patalpų bus pastatyti lauko tipo biotualetai, kuriais naudosis darbuotojai. Juose susidarančias buitines nuotekas tvarkys tuo užsiimanti įmonė. Kasant smėlį ir žvyrą gamybinių nuotekų nesusidarys.

7.8. Žemės sklypams, kuriuose bus vykdoma PŪV bus nustatyta žemės naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – naudingųjų iškasenų teritorijos.

7.9. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamentas 2018-04-24 raštu Nr. (10-11 14.3.5 E)2-17127, Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos civilinės saugos skyrius 2018-03-08 raštu Nr. 3-26-3-321 (10.1-26E) informavo, kad PŪV veiklai pastabų ar pasiūlymų neturi. Kiti subjektai ir visuomenė pastabų ar pasiūlymų nepateikė.

7.10. Pagal Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenis nagrinėjamame plote ir jo apylinkėse nėra fiksuota jokių saugomų rūšių buvimo faktų, todėl telkinyje praplėtus smėlio ir žvyro išteklių gavybą į naują plotą, nebus sutrikdyta natūrali gamtinė rūšių pusiausvyra.

7.11. Smėlio ir žvyro gavybos ir perdirbimo procese susidaranti tarša kietosiomis dalelėmis nėra intensyvi, gali trukti trumpai bei nesukels neigiamo poveikio aplinkai ir žmonių sveikatai.

8. Priimta atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – išteklių gavybai Pašilių smėlio ir žvyro telkinio naujame plote veiklai, poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

9. Nurodoma atrankos išvados apskundimo tvarka

Ši atrankos išvada per vieną mėnesį nuo jos gavimo ar paskelbimo dienos gali būti skundžiama Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, LT-01402 Vilnius) ar Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) teisės aktų nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliotas
Aplinkos apsaugos agentūros
direktoriaus pavaduotojas

Vytautas Krušinskas